

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 13144

Tarih : 31.07.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı İlçelerin Afet Bölgesi İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
DEM Parti Grup Başkanvekili
Kars Milletvekili

Bazı İlçelerin Afet Bölgesi İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köyşleri
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 29-8-2025	Esas No: 2/3250

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 1 Ağustos 2025
Numara:

T B M M GENEL YÜRÜK
0 1 Ağustos 2025
No: 1675989

GEREKÇE

Son haftalarda Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde meydana gelen orman yangınları, iklim krizinin derinleşen etkileriyle birlikte yalnızca doğayı değil, insanların yaşam alanlarını, geçim kaynaklarını ve temel kamu hizmetlerini de yok etmektedir. Yangınlar; köyleri, tarım alanlarını, orman ekosistemlerini, kamu altyapısını ve canlı yaşamını geri dönülmez biçimde etkilemektedir.

Geçtiğimiz yıl, 20 Haziran 2024'te Diyarbakır-Mardin sınırında çıkan ve 15 kişinin yaşamını yitirdiği yangının ardından bölge, İçişleri Bakanlığı'na bağlı AFAD tarafından "Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi" ilan edilmişti. Benzer şekilde, geçtiğimiz hafta İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Bilecik ve İzmir'in de afet bölgesi ilan edildiği kamuoyuna duyurulmuştur. Ancak bu tür kararlar, yalnızca sınırlı sayıdaki yerleşim yerini kapsamakta; yangınlardan ağır biçimde etkilenen diğer bölgelerde yaşayan yurttaşlarımızın mağduriyetleri hâlâ görmezden gelinmektedir.

2025 Temmuz ayında art arda yaşanan yangınlar birçok il ve ilçede genel hayatı ciddi şekilde etkilemiş; binlerce yurttaş tahliyeye zorlanmış, evler, ahırlar, tarım arazileri, ormanlık alanlar ve kamu altyapısı büyük zarar görmüştür. Özellikle; Bursa'nın Kestel ve Harmancık, Karabük'ün Safranbolu, Kahramanmaraş'ın Onikişubat, Uşak'ın Sivaslı, Antalya'nın Gazipaşa ve Aksu, Sakarya'nın Hendek ilçeleri bu afetlerden en ağır şekilde etkilenen bölgeler arasındadır.

Bazı yerleşim alanları tamamen boşaltılmış, yurttaşlar yaşam alanlarını terk etmek zorunda kalmış; konutlar, hayvan barınakları, ormanlık alanlar, elektrik, su ve iletişim altyapısı ciddi hasar görmüştür. Karabük'te 19 köy ve 50 mahalle tahliye edilmiş, Uşak'ın Sivaslı ilçesinde ise 5 ev ve 4 ahır tamamen yanmış, 769 yurttaş tahliye edilmiş, çok sayıda büyükbaş ve küçükbaş hayvan yaşamını yitirmiştir.

Her ne kadar bazı bölgelerde "afet bölgesi" ilan edilmişse de bu kararların kapsamı son derece sınırlıdır ve benzer ölçekte zarar görmüş çok sayıda yerleşim birimi kapsam dışında bırakılmıştır. Yangınlardan etkilenen yurttaşlarımız arasında bu şekilde bir ayırım yapılması, sosyal devlet ilkesine ve eşit yurttaşlık anlayışına açıkça aykırıdır.

Bu Kanun Teklifi ile;

- Yangından etkilenen tüm ilçelerin resmî olarak afet bölgesi ilan edilmesi,

- Yurttaşların ve bölgede yaşayan insan dışındaki türlerin yaşadığı mağduriyetlerin kamusal sorumluluk temelinde giderilmesi,
- Ekonomik kayıpların eşit, adil ve karşılıksız biçimde telafi edilmesi ve
- Sosyal devletin asli yükümlülüğü olarak afetzedelere hızlı, etkili ve eşit müdahalenin sağlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, bu bölgelerdeki yıkımın telafisi için kamu kaynaklarının acilen seferber edilmesi, altyapı ve yerleşim alanlarının yeniden inşasında toplumsal ihtiyaçların ve yerel halkın katılımının esas alınması, kamucu bir yaklaşımın hayata geçirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda hazırlanan kanun teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bir an önce yasalaştırılması, hem yurttaşlarımızın yaşam hakkına sahip çıkmak hem de kamu vicdanını tesis etmek açısından zorunludur.

BAZI İLÇELERİN GENEL HAYATA ETKİLİ AFET BÖLGESİ İLAN EDİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – Aşağıda belirtilen il ve ilçeler, 2025 yılı Temmuz ayında meydana gelen orman yangınlarının yarattığı yıkıcı etkiler nedeniyle 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun kapsamında “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” ilan edilmiştir:

- Bursa ili Kestel ve Harmanlık ilçeleri,
- Karabük ili Safranbolu ilçesi,
- Kahramanmaraş ili Onikişubat ilçesi,
- Uşak ili Sivassız ilçesi,
- Antalya ili Gazipaşa ve Aksu ilçeleri,
- Sakarya ili Hendek ilçesi.

MADDE 2 – Afet bölgesi ilan edilen yerlerde yaşayan yurttaşlara yönelik olarak aşağıdaki kamusal ve toplumsal dayanışma temelli önlemler derhal alınır:

- a) Yangınlardan etkilenen tüm yurttaşlara, barınma hakkı temelinde geçici değil kalıcı çözümler sunulur; kamu eliyle, rant ve özelleştirmeye açılmaksızın, yerinden edilmeyi önleyecek biçimde, ücretsiz ve nitelikli barınma olanakları sağlanır.
- b) Yangında zarar gören tüm konut, iş yeri, ahır ve küçük üretim alanları sigortalı olup olmamasına bakılmaksızın kamu bütçesinden, herhangi bir geri ödeme şartı aranmaksızın yeniden inşa edilir veya onarılır; bu süreçte yerel halkın katılımı esas alınır.
- c) Tarım alanları, zeytinlikler, meralar ve üretim araçları yangın nedeniyle zarar gören küçük çiftçiler ve köylüler için herhangi bir banka aracılığı olmaksızın doğrudan kamu kaynaklarından karşılıksız destek sunulur; ekolojik tarımın korunması gözetilir.
- d) Yangın sebebiyle yerinden edilen, geçimini yitiren ya da sosyal olarak mağdur olan yurttaşlara koşulsuz kira desteği, taşınma yardımı ve temel ihtiyaçları kapsayan dayanışma ödenekleri sağlanır; bu yardımlar herhangi bir ayrımcılığa tabi tutulmadan sunulur.

e) Afettede yurttaşların kamuya olan tüm vergi, prim ve borç yükümlülükleri faizsiz ve süresiz biçimde ertelenir; küçük esnaf, köylü ve işçiler için borç silinmesine gidilir; yeniden yapılandırma adı altında yeni borç yükü oluşturulmaz.

f) Zarar gören köy yolları, içme suyu altyapısı, sulama sistemleri, okullar, sağlık ocakları ve diğer tüm kamu hizmet alanları kamusal yatırım önceliği kapsamına alınır; doğanın tahribatına yol açmayacak şekilde bilimsel ve ekolojik ilkeler doğrultusunda onarılır ve yenilenir.

g) Yangınlardan etkilenen bölgelerdeki sokak hayvanları ile orman ve kırsal ekosistemlerde yaşayan yabanıl hayvanların korunması, tedavi edilmesi ve barınma ihtiyaçlarının karşılanması için veteriner hizmetleri ile geçici ve kalıcı rehabilitasyon alanları kamu kaynaklarıyla ivedilikle organize edilir; yerel hayvan hakları örgütleri ve ekoloji örgütleriyle koordinasyon sağlanır. Ekosistemin yeniden onarımı için doğal yaşam alanlarının restorasyonu ve yaban hayatının izlenmesi amacıyla bağımsız bilimsel kurul oluşturulur; bu süreçte hayvanların yaşam hakkı esas alınır, herhangi bir ticari amaç ya da insan merkezli müdahale söz konusu edilmez.

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.